

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.	
Egy évre . . . 5		Fel évre . . . 8	
Fel évre . . . 2	50	Egy évre . . . 4	
Negyed évre . . . 1		Egy órára . . . 1	70
Egy órára . . . 1		Egy órára . . . 1	70
Egyes szám ára 4 fillér.			

Felolvasó szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször
 megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó
 4 fillér.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, február 11.

A képviselőház mai ülésén, amelyen Tallian alelnök elnökölt, folytatták a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását. A mai nap szónoka Darányi Ignác földművelésügyi miniszter volt.

Hosszan fejtegette különösen a munkás segélypénztárak létesítésének szükségességét. Lelkes eljenzés közben tudatta a képviselőházzal, hogy a munkássegélypénztárnál adományokkal József főherceg és Frigyes főhercegek előljárnak.

Milán állapota.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Bécs, február 11.

Milán király állapota egyre aggasztóbbá válik. Az éjjelt rendkívül nyugtalanul töltötte. Reggel az orvosok konstatálták, hogy a szív verése rendkívül gyenge. **Állapota aggasztó.**

Bécs, febr. 11.

Sándor király szárnysegédét küldötte Bécsbe apja betegágyához. A szárnysegéd ma reggel érkezett meg Bécsbe. Megérkezése után nyomban értekezett az orvosokkal s az értekezés eredményéről táviratban tudatta Sándor királyt.

Bécs, febr. 11.

Királyunk Ferencz József rendkívüli érdeklődéssel viseltetik Milán király iránt. Ma reggel alig hogy felkelt szárnysegédét elküldötte, hogy tudakozódjék a beteg király hogylétéről.

A kedvezőtlen értesítés vétele után egy órával a szárnysegéd királyunk megbízásából ismét kérdezősködött Milán hogylétéről.

A burok szabadságharcza.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Fokváros, febr. 11. French tábornok megszállta Ermétot. A burok, kik körülbelül 6000-en vannak, visszavonultak.

Budapest, febr. 11.

Londonból sürgönyzik: A Reuter ügynökség részletesen közli a burok és angolok közt a Tabacksbergi dom-

boknál lefolyt ütközetet, melyben De Wett bur tábornok törbe esalta Pilcher tábornokot s táborával együtt tönkreverte.

A spanyolországi zavargások.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Madrid, febr. 11. A diákok ma folytatták a tüntetést a jezsuiták ellen. A rendőrség közbelépett. Néhány ember megsebesült, néhányat letartóztattak. A tüntetők a pápai nunczius és a belügyminiszter kocsiját is megdobálták, Velenczében és Valladolidban is voltak zavargások.

Madrid, febr. 11. A tüntetések alatt letartóztattak száma igen nagy.

Kossuth emléke.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, február 11.

A jövő hónap 20-án hét eszten-deje lesz annak, hogy Kossuth Lajos Turinban meghalt,

A nemzet kegyelete ezt a napot országos gyásznappá avatta.

A főváros hazafias polgársága márczius 20-án esztendőről-esztendőre oda zárandokol Kossuth Lajos sírjához, a kerepesi-úti temetőbe, hogy ott kegyeletének adóját lerója.

A gyászünnepet, mint minden esztendőben, úgy az idén is megtartják a fővárosban. Ebből a czélból a Kossuth-emlékbizottság Lakatos Miklós országgyűlési képviselő, Kreith Béla gróf a 48-as ereklénymuzeum igazgatója és Krivácsy József 1848—49-es tüzérezredes elnöklésével márczius 3-án este 8 órakor értekezletet tart az Irányi Dániel asztaltársaságnak Királyi Pál-utca 7. sz. a. kör helyiségében.

Tőzsde.

Budapest, 1901. febr. 11.

Holländer Adolf és Fia debreczeni termény kereskedő czég távirati tudósítása a mai budapesti árákról:

D é l i z á r l a t :

Buza	1901. Áprilisra	7.48	—
	1901. Októberre	7.60	—
Rozs	1901. Áprilisra	7.33	—
Tengeri	1901. Májusra	6.27	—
Zab	1901. Áprilisra	5.15	—

Irányzat csendes.

Készáru üzlet változatlan.

Az általános szavazati jog.

Febr. 11.

Az újabb időben mind élénkebben kezd előtérbe lépni az általános szavazati jog kérdése. Helyesen! Én vagyok talán az első a parlament tagjai közül, aki azt már 1878-ban, midőn gr. Szapáry Gyula akkori pénzügyminiszternek ellenjelöltje voltam a török-szentmiklósi kerületben, követeltem.

Ma már, hála istennek, egész politikai pártok követelik az általános szavazati jogot és a községenkénti titkos szavazást.

De kik képezik a voltaképeni politikai népet?

Szerintem azok a polgárok, akik életüknek 20-dik évét betöltötték és az állam terheiben akár vér, akár pénzzel részt vesznek. A ki adózik, aki vérevel köteles védeni hazáját, annak joga van arra, hogy saját szabadságát is védelmezze. Már pedig az egyén saját magánjogait, szabadságát csak úgy védelmezheti, ha szavazatával résztvesz a kormányzásban.

Azok, a kik a nép jogait folytonosan csak elkobozni, megnyirbálni óhajlják, különböző okokból ellenzik a szavazók számának szaporítását. Az első, a mi miatt a szavazati jogok ellen tiltakoznak, a nemzetiségek. Ez nem ok. Mondja ki az új választási törvény, hogy minden 40—42 ezer választó küld a parlamentbe egy képviselőt. Ezzel sok visszaélésnek eleje lesz véve. Tessék csak utána számítani, lesz-e akkor Erdélyből annyi mamelek betoloncolva, mint van jelenleg?

De gyerünk tovább.

Mondja ki a választási törvény, hogy minden adófizető polgár, a ki 20-ik évét betöltötte s magyarul ír és olvas, szavazó. Megjegyzem, hogy itt a szavazók közül kizárnám azokat, akik tényleges katonai szolgálatokat teljesítenek. Ez intézkedéssel, számításom szerint, a választók száma két millió nyolcszázezerre menne föl. A nemzetiségeket pedig a törvény szerkesztésénél arra, hogy magyarul tanuljanak írni és olvasni s így mielőbb gyakorolhassák a polgári jogait.

Az általános választói jog tehát közel 2 millió polgárát e hazának venné föl a törvény sáncái közé, adna választási jogokat olyanoknak, kik ma csak terhek, a vér és pénzzel ter-

hét viselik, de polgári jogait nem gyakorolhatják.

Már pedig törvényeink egyenlő jogot biztosítanak mindenkinek. A törvényhozásnak nem szabad senkit természetadta jogától megfosztania.

Nem, mert a magyar képviselőháznak Magyarország igaz közvéleményét kell képviselnie, nem pedig egyes pártok közkereseti társaságává silányulnia. A meddig a képviselőház nem az általános szavazati jog alapján lesz megválasztva, addig az nem a nemzet közvéleményét képviseli, hanem egyszerűen a közösügyes többség eszköze és exoziturája.

Addig a képviselőház nem az ország érdekeit akarja szolgálani, hanem a saját magát és azokért a kiváltságokért, méltóságokért és kitüntetésekért küzd, melyeket az osztrákoknak tett szolgálatokért Bécsből vár.

Már pedig a Bécsnek tett szolgálatokkal rendszeren a mi hátunkból hástitanak le egy darab szíjat. A ki magyar létére Bécsset szolgálja, az az ellenséget szolgálja.

Hentaller Lajos.

Budapest, febr. 11.

A Horvát Szlavonországgal kötendő pénzügyi egyezmény előkészítésére kiküldött országos bizottság Tisza Kálmán elnöklésével ma ülést tartott, a melyről a kormány részéről, Széll, Lukács és Cseh Ervin miniszterek voltak jelen. Az ülésen Falk Miksa előterjesztette a pénzügyi egyezmény tárgyában kiküldött bizottságnak nuntiumára adandó válasz tervezetét. A tervezet felolvasása után Kossuth Ferencz elismerését nyilvánította az előadónak nagy alapossággal kidolgozott munkálata fölött és kérte,

Feltámadunk.

A „Debreczen” eredeti tárezája.

No csak rajta, készítsétek
Hazánnak a bilineset,
Szolgakézzel koptassátok
Bécsi aranykilineset.
Adjátok el vagyonunkat,
Vérünket és jogunkat.
Szedjétek ki, ha nem lesz már
Kenyerünk, a fogunkat.

Munkátokat sirva néztem,
Eddig fájt az árulás.
Izzó szívem azt érezte,
Mit nem érzett soha más.
Láttam már a nagy koporsót,
Melybe roskad n. m. zetem.
Most az ördögmesterséget
A szívemből nevetem.

A történet csodafája
Balzsamokkal van tele.
Bölcseséget abból szívtam
És reményt, erőt vele.
Boeskyának és Bethlennek
Lobogója lobogott.
Rákócziak paripája
Diadalra robogott.

Van-e több lánc? Ide mindet!
Itt a lábunk és karunk.

hogy az tanulmányozás czéljából először kinyomattassék. Majthényi László ugyanezt kérelmezte mire a bizottság elhatározta, hogy az előadási tervezetet kinyomatják és a tárgyalást elhatározta.

A sajtó bajai.

Debreczen, febr. 10.

Nagyon szomorú viszonyok jele, ha a szigorú szervezeti szellem bekopogtatott a zszurnalisztika szabad országába is. Az „Ott-hon”-ban került föl az indítvány egy újságírói kamara felállítására iránt és a fölvetett eszmét már is nagy izgalommal tárgyalják zszurnaliszta körökben.

Az bizonyos, hogy a magyar sajtó immár eljutott a hanyatlásnak arra a fokára, amelyen a legsürgösebb mentési kísérlet is aktualissá válik. De konstatálnunk kell azt is, hogy e hanyatlás csak a sajtó munkásainak életviszonyaira vonatkozik. A magyar zszurnalisztika soha sem volt gazdagabb rátermett, művelt, fényesebb tehetséggű munkásokban, mint most. És viszont az újságírók soha oly szolgálai függésben nem állottak munkaadóikkal szemben és soha a durva megélhetési gondok annyira nem nehezédtek rá, mint most. Míg sok, sok kalmár ember gazdagon él és gyarapszik a sajtó körül forgolódván, maguk a sajtó hivatott munkásai napról napra ingatag, gyéren dotált existenciákkal gondjaival küzködnek.

Természetes, hogy e szomorú viszonyok minden ezenuránál, minden skolasztikus szellemmel brutálisabban nyomják el a szellem szabadságát. Az újságíró nem röppülhet soha az elvi szempontok nivójára, mert ezernyi érdekszálak hálózata tartja lenyűgözve.

Összezuzzuk pusztá kézzel,
Mikor élni akarunk.
Megnynálnak a sírhalmok is,
A földből is nő hadunk.
Hogyha százszor eltemettek:
Százszor is feltámadunk!

János Zoltán.

Gaston orra.

A „Debreczen” tárezája.

A kis Gaston Protat orrára méltán büszke volt az egész családja. Olyan formás volt, hogy a legtehetségesebb szobrász sem tudott volna különbet faragni.

Protat ur anyja, a kis Gaston nagyanyja, a ki fiatal korában legyezőket festett, s a kinek a véleményét művészi kérdésekben az egész család szentnek tekintette, kijelentette, hogy „Gastonnak görög orra van.”

Valóban, mindenkinek el kellett ismerie, hogy Gaston orra ugy hasonlít a salamiszi és marathoni hősökéhez, mintha csak az ő utódjuk volna.

A Protat-knak igen idomtalan, lapos orruk volt; körülbelül olyanforma, mint a minőre az égő gyertyáról lefolyó stearin cseppek szoktak fagyni. Protat feleségének s valamennyi rokonának, a Tantot-knak ellenben minden irányban egyaránt kiterjedt, vaskos orruk van.

Az újságírás a rossz dotációk következtében ismét az lesz, a mi a zszurnalisztika fejletlenebb korszakában volt: a kétes existenciáik menedéke.

A kiadók helytelen gondolkozása megteremtí a hivatlanok versenyét pedig eredményezi a hivatottak szorulását az őket megillető működési térről. Számió merkantil szellem egyre másra alapít lapokat, a melyek a magyar olvasók korlátolt száma miatt többé nem a közönség támogatásába, hanem rejtett üzleti czélok forszírozásába mélyesztik alapjukot kvalitások értékteleneké válnak e lapoknál, ellenben bizonyos szegénytelen „előnyök” annál bővebben alkalmazhatók ki. Fényes nevek, örökké élő irodalmi alakok jelentektelenekeké válnak, ellenben fürge ügynök-tehetségek busás zszurnaliszta-sikereket érnek el.

Aztán az újságírás alagutján keresztül az irodalom szent berkeibe pénzes dillettánsok lopóznak be, a kik a megvásárolt reklám doljával tulzajongják a hivatottak szerény döngieselését. Ami ez előtt a nagy világszellemeket a nélkülözött földi javakért kárpótolta, — a dicsőség vásári portéka lett, a melynek árát éppe azok esigázzák föl, a kiknek legkönnyebben áll módjukban ezt az árt meg is adni.

Jogos tehát a kívánság, hogy e bajokon segíteni kell. De éppen azért, mert a bajok forrása az újságíró és újságkiadó közti viszonyban rejlik természetes, hogy az újságíró kamarának is csak az esetben lehet jótékony hatása, ha az újságíróknak az újságkiadók ellen méltányos fegyvert szolgáltat a kezükbe. Ahol újságírók a lapkiadói, ott az újságírói érdekek semmi esorbát sem szenvednek.

De igenis szükség van erre ott, ahol lapot anyagi előnyök kiaknázására veszi át

Azokban mind a két család annyira elvakult és oly büszke volt Gastonra, hogy mind a ketten a saját családi orrukat födötték föl Gaston arezán.

Mind a két család tagjai, ha a másik családból senki sem volt jelen, — dicsékedtek egymásnak, hogy a kis Gaston orra mennyire hasonlít az övékhez.

De egy Protat soha sem dicsékedhetett ezzel egy Tantot előtt és viszont a Tantot-k is ilyen tartózkodók voltak a Protat-kkal szemben.

Azt gondolta mind a két család, hogy a dicsékedésével miért alázná meg a másik családot? Vagy vajjon a fősvény dicsékszik e azzal, hogy neki kincsei vannak?

A gyermek előtt. De az orra gyorsabban növekedett, mint ő maga. A természet mintha belefáradt volna abba, hogy csupa közönséges alakokat hozzon létre.

Tréfát csinált. Gaston orrának egyenes, harmonikus vonásai megváltoztak. Az orra meggömbült s borzasztóan terjeszkedett. Gaston még föl sem serdült, mikor már akkora orra volt, hogy egy felnőt ember is megsohálta volna.

Egy év alatt tökéletesen átalakult Gastonnak az orra. Az emberek megálltak és utána néztek, oly rut fiu volt.

A Protat és Tantot család egy pár hónapig csak bámult, aztán pedig nem titkolták a véleményüket. „Éppen olyan orra van,

valamely pénzesoport. Ha tehát létesül az ujságírókamara, alá kell, hogy rendelje magát annak az ujságkiadó is. E nélkül csak az Ujságíró-Egyesület és az Otthon nyerne benne egy konkurrens testületet, a mely csak panaszkodni tud, de segíteni nem.

Színház.

Kedden, febr. hó 12-én **A madarász.**
Nagy operette 3 felv.
Szerdán, febr. 13-án **Örök törvény.**
Színmű 3 felv.
Csütörtökön, február 14-én **A vicze-**
admirális. Operette 3 felv.
Penteken, febr. 15-én újdonsággal elő-
szőr **Ejfel után.** Vigjáték 3 felv.
Szombaton, febr. 16-án **Ejfel után.**
Vasárnap, febr. 17-én d. u. felhely-
árakkal **Sulamith.**
Este **A párisi rongyszedő.** Színmű 5
felv.

A vasárnap délutáni előadásokról.

Tegnap délután Quasimodo, Hugónak ez a szörnyű népdramája került színre zsufolt ház előtt. Nekünk most csak az el-
len van kifogásunk, mit már több ízben hangoztattunk, hogy vasárnap délutánra oly darabot kelljen színehozni, melyben a köz-
zönség minden eleme gyönyörködhesse. Ilyen művek pedig vannak borzalmaságukkal, de nem szívet, lelket nemeseítő vár-
zsuokkal, melyek a gyermek ábrándos lelkét illuziókkal töltik meg. Azt hisszük, hogy amugy se vallaná anyagilag kárát az igaz-
gató, ha nem ilyen rémdramákat s erkölcsi nem nemeseítő darabokat adtatna elő, mert az a vasárnap-délutáni előadás inkább csak gyermekelőadás — s hogy ilyen darab milyen hatással van a gyermekek lelkületére — azt felesleges mondanunk. Nagyobb gondot s több figyelmet kérünk a műsor összeállításánál.

mint a Tantot-knak, — szölk a Protat-k. „Szakaszolt olyan az orra, mint a Protat-ke”, mondogatták a Tantot-k.

Most azonban már éppen nem titkol-
ták egymás elől a véleményüket. Protat nagymama kijelentette, hogy Gaston orra XI. Lajoséhoz hasonlít; már nem görög orr többé; a történelemben egyszerre tizenhöz-
századot ugrott.

A két család tagjai körül Gaston orra miatt a sértegető czelzások úgy röpködtek, mint háboruban a golyók az ellenséges zászlók körül. S a két család között csakhamar nyílt ellenségeskedés tört ki. Protat nagymama névnapját már nem ünnepelték közösen s a szerencsétlen Gaston az iskolából hiába vitt haza kitűnő bizonyítványokat, nem rendezett a családja ebédet tiszteletére s nem kapott ajándékot senkitől.

Gaston azonban nem sokáig nőtt, — e helyett erősödött. Megtelt az arca is, úgy, hogy az orra már nem állott annyira ki. Remek bajusza is nőtt s az orra már nem volt olyan idomtalan, mint serdülő korában; határozott sasorra volt.

Gaston tehát megint szép volt. Protat nagymama, a ki egy temetésen látta Gastout, — az egymással haragban levő rokonesaládok csak a temetéseken találkoznak, — azt mondta, hogy Gaston orra határozottan hasonlít XIV. Lajoséhoz. Te-

L. Komáromi Mariska fellépte.

Tegnap este L. Komáromi Mariska vendégfelléptével a Szultán került színre telt ház előtt. Komáromi Mariskát ismeri a debreczeni közönség s így teljesen indokolt az elragadtatás, mely zajos tüntetésekben s a vasfüggöny elé hívásban nyilvánult. Ilyen tiszta, csengő hangra a legöregebb habitűk is alig emlékeznek. Teljesen betölti a színházat csudásan csendülő sopránja, mely mellett a könnyebb alt hangokat is érvényre tudja juttatni. Játéka is kitűnő volt s harmadéval ezelőtti szereplése után határozott haladást mutat. Partnerei közül Sárosi különösen énekekben gyenge Roxelane volt, Sziklay, Szathmáry és Nagy Gyula bonókás szerepeiket ügyesen és határozottan aknázták ki.

A Kisfaludy-társaság ötven-ötödik nagygyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 11.

A Kisfaludy Társaság ma, Kisfaludy Károly születése napjának évfordulóján, tartotta meg az évi nagygyűlést, a mely immár az ötvenötödik. Az Akadémia hatalmas termét zsufolásig megtöltötte az előkelő közönség.

Az elnöki asztalnál az elnök Beöthy Zsolt körül Berzeviczy Albert alelnök, Varga Gyula főtítka és Kozma Andor másodtitka foglaltak helyet.

Körüöttük csoportosultak a Társaságnak teljes számban megjelent tagjai. — A nagygyűlésen a számos notabilitás sorában jelen volt az olasz konzul Bollati lovag és Finger konzulatusi titka, a kiket Ráczó Antal „A nemzeti szellem Dantében” című felolvasásához hívtak meg.

A podium hátsó részében Dante mellszobra volt felállítva, abból az alkalomból, hogy az idén lesz 600-ik évfordulója annak a napnak, hogy Dante hontalanna lett.

hat megint ugrott két századot a történelemben.

Gastonnak, a szép fiúnak láttára a Protat-k és Tantot-k lassankint kibékültek egymással. — Mikor a családtagok maguk között voltak, beismerték, hogy tévedtek. „Határozottan Protat-orra van!” mondogatták a Protat-k, „Persze, hogy olyan az orra, mint minden Tantot-é! — szölk a Tantot-k, — még a vak is látja!”

Gastonnak a menyegzőjén együtt volt mind a két család. S a lakomán egymásra mosolyogtak úgy a Protat-k, mint a Tantot-k, — egyaránt büszkéek voltak Gastonnak az orrára.

De Gastonnak az orra megint megváltozott. Mikor el kezdett öregedni, az orra megint terjeszkedett és megnyúlt. A mint a fogai kihullottak, felső ajka engedett az orrnak, s szerényen visszavonult előle. Ötven éves korában Gastonnak már nem tekintélyes sas orra, hanem nevetésgesen megnyúlt ormánya volt.

Gaston elődeinek, a Protat-knak és Tantot-knak természetesen megint okuk lett volna arra, hogy ne ismerjék el maguké-
nek Gastonnak az orrát. . . És hogy nem veszték össze megint, ennek csak az oka, hogy már mindnyájan meghaltak.

Michel Corday.

Beöthy Zsolt 10 óra után néhány perccel nyitotta meg a nagy gyűlést.

Ha irodalmunk azt a régi, nemzeti es erkölcsi eszméjét megőrzi, nincs mit tartanunk a tárgyakban és formákban mutatkozó forrongás fejlődésétől. Segítsük és erősítsük mi is, amint tőlünk telik. Hirdessük ezeket az eszméket, ha nem tehetjük is többé a tehetségnek és tekintélynek azzal az erejével, mint nagy elődeink: hirdessük a meggyőződés tisztaságával és a kitartás buzgalmaival. Nemesak a dömök harangjai híhatnak áldozatra, fölemelkedésre, és jutnak el a lelekbe, hanem a kápolnák csöngetyői is.

A nagy lelkesedéssel fogadott elnöki megnyitó után Varga Gyula főtítka olvasta fel évi jelentését.

Ezt Rádó Antalnak „A nemzeti szellem Dantében” cz. értekezése követte.

A közönség mindvégig nagy figyelemmel hallgatta az érdekes értekezést, különösen magyar vonatkozású részeit és különösen megkapta Olaszország gyönyörű aposztrofálása.

Ezután Várad Antal olvasott fel. Várad Antal az Aranylegendából, a Szentek életéből vette tárgyat „Mindörökke” cz. fekkölt költeményéhez.

A gyönyörű vallásos költeményt és a remek előadást mindvégig feszült figyelemmel hallgatta és lelkesen megtapsolta a közönség.

Ezután a gyengélkedő Herceg Ferencnek „A vízesepplakói” című elbeszéléset olvasta fel Kozma Andor. A ragyogó tollú szerző gyönyörű ke-
retben a kisvárosi viszonyok bájos szatirájával irta meg a felolvasott történetet.

Zichy Géza gróf egy csak nemrég megtörtént esetet dolgozott fel egy bájos megkapó költeményben, melynek Az anyamálma címet adta.

A népnek hatalmas és érző szíve inspirálta a főri költőt bájos költeményének megírására, melyet a megható közönség hosszantartó zajos tapsal jutalmazott.

Rákosi Viktor következett ezután. Horák ur ezimel olvasott fel egy rendkívül mulatságos kis humoreszket.

Ezzel a felolvasások sorozata véget ért és Kozma Andor másodtitka tette meg jelentését a lejárt pályázatok eredményéről és az új pályák kérdésekről.

Beöthy elnök zárószavai után a nagygyűlés lelkes hangulatban véget ért.

NAPI HIREK.

Vétek és bün.

Vétek és bün: hasonló fogalmak, csak árnyalatukban különböznek egymástól. — Ezért van aztán, hogy bizonyos körök némelykor összekeresik ezt a kettőt a ilyenkor ilyenféleképpen ragoznak: én vétkezem, te bünhődsz. . .

Példá rá a Mattasich-Keglevich főhadnagy esete. A szegény főhadnagyot még mindig üldözi a szerencsétlenség. Legujabban az történt vele, hogy a nevelőapja törvényesen meg akarja szüntetni az adoptálással vállalt viszonyt azon a címen, hogy nevelt fia szerződésben kötelezte magát a tisztességes életre és a szerződésnek ezt a pontját megszegte.

A nevelőapának az észjárása tisztára érthetetlen. Amig bizonyos körök tudták csinálni a világot azzal a hittel, hogy a főhadnagy a bűnös, addig ragaszkodott hozzá és most, hogy nyilvánvaló a hercegnő bűnössége s a főhadnagy ártatlansága, ki akarja őt tagadni.

Ugy látszik ezekből, hogy nagyobb bűnnek tartja, ha valaki váltóhamisító asszonyt tart szeretőnek, mintha maga hamisítja a váltót. Ha valóban így gondolkodik, csak akkor érthetjük meg, hogy nem akar tovább a főhadnagy nevelőapja lenni.

Egészen igaza ugyan még ebben az esetben sincs, mert: ha a főhadnagy váltóhamisító asszonnyal kezdett volna viszonyt, az elkerülhető hiba lenne, de ha csak azután hamisít váltót az asszony: miután már a kedvese, az szerencsétlenség, a melynek nem veheti elejét.

És így méltatlanul bűnhődik!

Szegény rikkancs!

Eszünkbe jut az egy éves önkéntes anekdotája, ki a „h a p t á k”-ban egyet köpött s ezért ráírvált a káplár:

— Ne köpködjön önkéntes; t á n a z t g o n d o l j a, h o g y m o s t i s a s z a l o n b a n v a n.

A kis rikkancs-ujság, mely a szalonias hangra oly nagy súlyt helyez, az illető szerepét öltötte tegnap magára s kötőlőködéscsereire tett megjegyzéseinkre oly utóélettel modorban válaszol, mely egyébként nem hasonlítható z s i b v á s á r i k ö p k ö d é s n é l.

Csak folytassa: ezzel a fegyverrel nem mérközünk s ebben a harcban okvetlenül ő marad a győztes, mert mi ezennel kapitálunk.

Sőt azt is beismerjük, hogy mi vagyunk e tekintetben a hibások, hogy alkalmat adtunk a minősíthetetlen feleselésre: kár volt vele szóba állnunk!

Ezentul nem teszszük!

A „Függetlenségi kör” bálja.

E hó 16-án virágos kertté válik a Bika diszterme. Felső rózsabimbók, hamvas arczu bogár szemű, selymes haju leányok, deli leányok adnak ott találkozót egymásnak a „F ü g g e t l e n s é g i k ö r” bálján. Fölhangzanak a ropogós esárdás, a szilaj verbunkos, a büszke toborzó zenéi, megelevenedik előttünk a szent hajdankor, az ő, pátriarchális magyaros multság. Debreczen ifjai s leányai! jertek minél tömegesebben. Igaz magyaros vendégszeretettel fogadjunk benneteket s igyekezzünk ez estét rátok emlékeztetéssé tenni.

A segédjegyzők és a tartalékos tisztirang.

A hírlapokban ismét szó volt arról, hogy a községi segédjegyzők a tartalékos tiszti (hadapródi) rendfokozat elnyerésétől elzártnak, vagyis társadalmi állásuk nem tekintetik megfelelőnek a tiszti állás tekintélyével. Illetékes helyről most azt jelentik, hogy ebben a kérdésben a hadügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg akép

határozott, hogy az olyan segédjegyzők, akiket a községek élethossziglan választanak meg s akik egyébként is teljesen megfelelnek s az előirt jövedelemmel rendelkeznek, a tartalékos tiszti (hadapródi) rendfokozat elnyerésétől el nem zárandók, ellenben az oly segédjegyzők polgári állása, akiket a jegyző fogad föl s akik eszerint csak ideiglenesen vannak alkalmazva, a tiszti (hadapródi) rendfokozattal össze nem egyeztetetők tekintendő.

Milán király állapota.

Milán király állapota tegnap óta rosszabbodott, de azért aggodalomra nincs ok. A beteg nagyon nyugtalanul töltötte az éjszakát. A lélegzés nehéz. Táplálkozása esékely. Királyunk jelentést tétetett magának a király állapotáról.

Estély az Abeles-féle polgári leányiskolában.

Sikerültner ígérkező estékre készül e hó 17-én az Abeles-féle polgári leányiskola önképzőköre. Az estély 7 órakor kezdődik s belépti-díj személyenként 1 korona, A vonzó s jól összeállított műsor a következő:

Műsor:

1. A száműzött dala. Szi. Nagy Józseftől. Éneklők: az intézet növendékei.
2. A virágok bosszúja. Melodráma, Freiligrathy-tól. Szavalja: Klein Ilona zongorán kíséri: Keiner Gizella, Alvó alak: Rózsa Ilona, Rózsa: Gerendai Sarolta, Pipacs: Gerendai Bella, Liliom: Glück Margit, Krisanthemum: Fried Maris:ta, Buza virág: Berger Ilona, Iholya: Ösztricher Aranka, Vadrózsa: Löwi Hajnal, Piros szegfű: Rózsa Irén polg. isk. tanulók.
3. A megzavart multság. Vigjáték 1 felvonásban, Irtá: Löcséi Emma.

Személyek:

- Völgyi Hilda: Klein Ilona
Vidorka } barátnői Glück Margit
Paula } Schweitzer Rózsi
Ilonka: Stark Szerén.
Katicza: Helfersohn Ida
polg. isk. tanulók.
4. Album-Blatt. Beethoven-tól. Zongorán előadja: Rózsa Ilona.
5. Vig monológ. Előadja: Schweitzer Rózsi.
6. a) Részlet az „Édes”-ből. Éneklők: Schweitzer Rózsi.
b) Duette az „Édes”-ből. Éneklők: Schweitzer Rózsi és Löwi Hajnal.
7. Le Bal D'enfant. Ch. Gounstól. Zongorán előadja: Alter Margit.
8. Az anya fájdalma. Vida Józseftől. Szavalja: Márkus Lenke.
9. Népdalegyveleg. Czimbalmón előadja Schweitzer Rózsi
polg. isk. tanulók.
10. Wenn die Katze fort ist. Vigjáték 1 felvonásban, Irtá: Steiner Olga.

Személyek:

- Philipné: Glück Margit
Lieschen } leányai Reich Hermin
Kitty } Gerendai Bella
Paula } Schweitzer Rózsi
Emma } -Veisz Róza
Betti } növendékek Gerendai Sarolta
Flóra } Malitski Anna.
- Dörte szakácsné: Keiner Gizella
polg. isk. tanulók.
11. Rákóczy induló 6 kézre. Perliostól. Zongorán előadják: Alter Margit és Rózsa Ilona
polg. isk. tanulók.

Főispán-kanonok.

Azt írják, hogy Komlóssy Ferenczet, a dühös antiszemitából még dühösebb kormánypartivá átvedlett kanonokot esztergomi főispánna fogják kinevezni. Ha ez való, akkor nincsen messze azaz idő, amikor bibornokminiszterünk (valami magyar Riche-lieu, például: dr. Schlauch), érsek államtitkárunk, plebános főszolgabíránk és kápláncsendőrőrsvezetőnk leendő, annyi mint a lnyü. És akkor az igazságos kölcsönösség okáért a nyugalmazott minisztereket érseknek, az államtitkárokat püspököknek, a főszolgabírákat plebánosoknak, a rendőröket káplánoknak kellene még csak kinevezni. Ki tudja nem volna-e jobb. Rosszabb semmi esetre sem.

Tisztujtás az izr. hitközségnél.

A debreczeni hitközségnek tegnap izgalmas napja volt. Ugyanis ekkor ejtették meg a hitközségnél a tisztujtásokat. A tisztujtás eredménye előre látható volt: a régieket újból megválasztották. Az elnöki tisztségre újból Reichmann Ármint választották meg. A spontán bizalom megnyilatkozása volt ez a hitközség érdemű elnökével szemben, ki a debreczeni izr. hitközség felvirágoztatása körül messze jövőre kiható elévülhetetlen érdemeket szerzett magának. Ő nála érdemesebb, lelkiismeretes s buzgóbb férfit aligha találtak volna. A választás eredménye különben a következő: alelnök lett Drücker Mór, pénztárnok Weisz Sándor, ellenőr ifj. Schvarecz Vilmos, gondnok: Rosenthal Dániel, Fischer Adolf és Reich Hermann. Az újonnan megválasztott elnök és alelnökért küldött ment Mikor a választás színhelyére megérkeztek, dr. Bakonyi Samu gyönyörű beszéddel üdvözölte őket. Bakonyi arra kérte az elnököt és társát, hogy vezessék ezután is hitközségüket modern szellemben, párosítsák a hitbuzgóságot a magyar hazaszeretettel, hazafisággal s igyekezzenek, hogy a magyar zsidóság egységesítésének nagy munkájából nemesak hogy kivegye részét, de a debreczeni hitközség tekintélyénél és nagyságánál fogva uttörőként vezérszerepet játszon.

Reichmann Ármint az újonnan megválasztott elnök meghatva mondott köszönetet a felé fordult szép bizalomért s munkájának gyümölését, jutalmát abban a nagy ragaszkodásban látja, melylyel a hitközség személye iránt viseltetik s ez neki elég fizetség. Ezután is lelkiismeretesen, hazafias szellemben fogja vezetni a hitközség ügyeit. Isten áldását kéri a hitközségre. A választó, gyűlés az elnök s tisztársai éltetésével ért véget.

Esküvő.

Fisch Lajos n.-léta földbirtokos e hó 20-án esküszik örök hűséget a nyiregházai izr. templomban dr. Gara Lajos kedves leányának Irénkének.

Lovak és szekerek összeírása.

A következő hirdetményt küldték be szerkesztőségünkbe: Hirdetmény: Felhivat-

nak a Debreczen sz. kir. város összes területén lakó jószágirtók, hogy lovaikat, szekereiket és kocsijaikat 1901. évi Február hó 15-től kezdve bezárólag Márczius 15-ig napjaink Csapó-utca 43-ik számú háznál (tüzoltó-laktanya) mindenkor délelőtt 8 órától 12-ig az ezen hivatal által adandó bejelentési lapokon bejelenteni, illetve bemondani — a kerület, utca, házszám pontos megjelölésével — el ne mulasszák, mivel a mulasztók az 1874. évi XX. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott utasítás 3. §-a értelmében minden ló után 10 forintig terjedhető s a szegény-alap javára fordítandó ditandó bírsággal fognak büntettetni és utólagos bejelentésre kötelezettek.

A bejelentés alól fel vannak mentve: 1. Az állami lötenyészési intézetek lovai. 2. A katonai-igazgatás lovai és a tényleg szolgáló karonatisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatuk ellátására szükségük van. Debreczen, 1901. Január 1. A városi tanács.

A piski nap.

A lovasnemzetörökre gyilkos haraggal okádták a halált az ágyuk. Korra reggel kezdődött a vad tusa. Csapdosott a havas eső. Magyar a magyart nem látta. Egy rozoga fahidert ömlött a vér. A kts szürke félisten. Bem tábornok azt mondta Czeec és Kemény vezéreinek, hogy ezt a hidat a német-oláh hordának feladni nem szabad. Es meg is tartották. A hosszú küzdelem után egy rettenetes roham s az ellenség vad futásban menekült. Tegnap volt ötvenkét éve. Tegnap volt a híres piski csata évfordulója. Havas eső esett, épen úgy mint akkor. A csatatér dombján csak a honvédek emléket, a nagy nap emlékeztetőjét verte a hó és eső. Czeec tábornok túl az oceánon remeteskedik. A nagy, dicsőséges véres napra pedig alig emlékeztünk egy nehányan.

Katona kötelesek figyelmébe.

A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya értesíti az 1880, 1879 és 1878 évben született debreczeni illetőségű állításköteles ifjakat, hogy sorozásra szóló idézőjegyeiket a katonai ügyosztály hivatalos helyiségében (városház keresztépület I. em. 18. ajtó) naponként a hivatalos órák alatt átvehetik.

Falusi lakodalom.

Itt a városban elszokik az ideális dolgoktól az ember szeme. Nem esuda! A gyárak lerakódó füstje a mindennapi élet szürke fátyolát veti a tekintet elé s csak úgy sötétségben tapogatózhatunk a friss levegő után. Néha-néha a jó falusiak hoznak magukkal egy kis szürkeségbe. Így különösen farsang táján, mikor párta alá kerülnek a leányok, látunk gyakrabban egy kis falusi életet. Csengős, felkendőzött lovakon hozzák be a városba a násznépet s a kocsisor közepén ott van a cigánybanda, mely ríktó nótáival végig lármázza az utcákat.

Aztán a násznép apraja, öregje duzad a jókedvtől és egészségtől. Mi itt, a falak közt meghalványodott képű emberek szinte irigykeve nézzük őket, kiknek nótázása viszhangot ver a szívükben, mely vágyik a kalitka féle szárnyból ki a szabadba, hol szabadabban szárnyalhat s közelebb juthat Istenhez a lélek.

Az alföldi takarékpénztár közgyűlése.

Tegnap tartotta meg az alföldi takarékpénztár évi rendes közgyűlését, a mely

a társaság fennállása óta a 28-ik. A takarékpénztár évi mérlegét és működését tárgyzó tanácskozások és jelentések után a tisztikar megválasztására került a sor.

Testvérek tragédiája.

A Máramarosmegyei kabolya-polyánai bükkös őserdőben a hét Tapej testvér dolgozott. Ezeket a mult hó 28-án hazafelmenet egy hólavina eltemette. — Az egyik Tapej 25-26 órai vergődés után megmenekült és tudatta a szerencsétlenséget a községben. 100 ember kivonult éjjel nappal dolgoztak s 59 órai szakadatlan munka után rátaláltak az egyik Tapej testvérré, a ki még élt, és most élethalal közt lebeg. Egy pár órára valamivel később, a többi 5 testvért is megtalálták, de ezek már halva voltak.

Vesztett eb garázdalkodása

Hosszmezőn egy veszett eb 3 embert megharapott, a kiket aztán beoltás végett Budapestre a Pasteur intézetbe szállították. A kutyát pedig lebunkózták.

Öngyilkossági kísérlet.

Egy kétségbeesett 17 éves eselédleány akarta tegnap délután eldobni magát az életet, csak azért, mert nem volt megelégedve a szolgálatával s gazdája csak a felmondási időre akarta elbocsátani. Borsini Marinak hívják a halni vágyó szobaleányt s mindössze pár hó óta van Debreczenben. Borsini Mari tegnap délelőtt elment egyik ismerőséhez, akit azonban nem talált otthon. Távollétét a halni vágyó leányzó arra használta fel, hogy előkeresett egy csomag kénes gyufát s azt feloldva, egy pohár vízben megitta. Nemsokára hazajötték a házbeliek akik azonnal ellenmérget adtak a fájdalomban vonagló leánynak. Az életunt eseléd már túl van a veszélyen.

Lezuhant a háztetőről.

A ház tetejét javíttatta tegnap délelőtt Holloó András vénkertő lakos. — Munka közben, a mint a tetőn feljebb akart kuszni megcsuszott s elveszte az egyensúlyt, a magas tetőről a földre zuhant. Eszméletlen állapotban vitték be a lakására s hozzátartozói azonnal orvosért futottak. A szerencsétlen ember ballába terden felül ketté tört. A lakásán ápolják.

Öngyilkos állomásfőnök.

Halmi Henrik az arad esanádi egyesült vasutak Elek állomásának főnöke — mint Aradról lapunknak jelentik — tegnap délután mellbe lötte magát. Az állomásfőnök nem halt meg s öngyilkosságának okául a következőket mondotta:

Az állomásfőnök elmondta, hogy hat hónap előtt az állomás pénztárát egy napon nyitva felejtette s kiment a hivatalából. Mikor visszajött, a pénztárból n a g y o b b ö s s z e g e l t ű n t. — Hogy ki v e h e t t e el, azt nem t u d j a. — A hiányt nem tudta fedezni s így történt, hogy pénteken, a mikor a rovincsoló Hajós Ferencz acsev. főellenőr künn járt, 1065 k. 37 fillér hiányt konstatált nála. Tudta, hogy

milyen szegény vár rá s ez elől akart menekülni. Az öngyilkos állapota súlyos.

Huszárszerelm.

Szörnyű vérengés történt — mint nekünk írják — e hó 6-án este Nagy-Mihályiban, hol egy szerelmes huszárkáplár állott véres bosszút egy leány szülein, akik nem engedték, hogy a huszár a házhoz járjon.

Turi Imrénének hívják a vérengző huszárkáplárt, aki szerelmes volt Balala András nagy-mihályi lakos leányába. A leány viszonzta a huszár szerelmét és titokban többször találkoztak is.

E hó 6-án este Turi berugott állapotban elment Balaláékhoz. A leány, rosszat sejtve, Turit nem akarta bebocsátani, de a huszár betörte az utcaajtót és bement a lakásba.

A leány apja, Balaha András, a részeg huszárt kiutasította a házból, majd pedig, mikor Turi vonakodott kimenni, kilökték a szobából.

A megszegyenített huszár nagy káromkodások közt hagyta el a házat és visszatért a koresmába, ahol előbb ivott, ott még Tóth Eerencz és Pári Sándor huszárokkal találkozott, kik szintén ittas állapotban voltak. Turi ezt a két huszárt magához vette és ezekkel együtt visszatért Balaláékhoz, hogy bosszút álljon a kiutasításért.

Minthogy az utcaajtót zárva találták, a kapun bemásztak az udvarba, azután feltörték a konyhaajtót és behatoltak a szobába. Balala, amint a huszárokat észrevette, baltát kapott kézbe, hogy azzal védekezzen, de ezt a huszárok kicsavarták kezéből, kivonszolták az udvarra és ott összevagdalták.

Mire a katonai őrséget megérkezett, a három dühöngő huszár már teljesen összevagdalta Balala koponyáját, aki rövid kislődés után meghalt. A három huszárt elfogták és tegnap kísérték őket Kassára erős katonai fedezet alatt.

Halálozás.

Schiffer Adolf h.-szoboszlói nagykereskedő 57. éves korában folyó hó 8-án 3 napi szenvedés után agyszélhűdésben meghalt. A köztisztelőben álló nagykereskedőt nagyszámu családja siratja.

Halálos esés.

Maga János juhász számadó h.-szoboszlói lakos folyó hó 9-én délután egy magasra rakott szekér szalmán a rudaló kötele akarta megigazítani. E munkája közben oly szerencsétlenül esett a nyakszirtjére, hogy nyomban szörnyet halt. Dr. Hetényi Lipót városi főorvos csigolyatöréssel párosult agyrontólást állapított meg, mint halál okát. A szerencsétlen juhászszámadó temetése nagy részvét mellett történt meg, mert egyike volt a város legjózanabb, legszorgalmasab emberének, akiben Adler Farkas szoboszlói nagybirtokos egyik legbecsületesebb eselédjét vesztette el.

Olcsó világ.

Hogy a tizenhetedik században milyen nagy volt az olcsóság Magyarországon, kitűnik a következő levélből, melyet Apaffy Mihály Erdély fejedelme sógorának, Bornemissza Miklósnak írt:

Kedves sógor! Hallottam, hogy a nagyváradi vásárt meg fogod látogatni, azért azon kérelemmel fordulok hozzád, légy szives számomra egy fejedelemnek való paripát vásárolni, az árral ne fukarkodjál még ha 20 bórast is kellene érte adni.

A bórás akkorában a magyar forintot képviselte s tizenhét garasból állott.

Farsang.

Kereskedők táncestélye.

Szombaton este pompásan sikerült multság zajlott le a „Bika” szálloda fényesen felszerelt nagytermében. A kereskedők — táncmulatsága volt ez. A nagyszámú közönség magyaros jó kedvvel mulatott az aranyifjúság nagy ambícióival hódolt Magyariek jó zenéje mellett Terpsychorenek. A jelen voltak névsorát a következőkben állította össze tudósítónk.

Urasszonyok :

Bosznay Károlyné, dr. Benedek Jánosné, Özv. Kallai Imréné, Magyar Sándorné, (Veszprém), Polgár Iréné, Oláh Ferenczné, Szabó Kálmáné, Möricz Ferenczné, Ippen Józsefné, Bonis Józsefné, Kardos Lászlóné, Kaszanyitzky Endréné, Törő Imréné, Lőrincsik Lászlóné, Kontsek Gézané, Csáthy Károlyné, Csillag Miksáné, Vámos Károlyné, Kiss Albertné, Varga Karolyné, Szathmari Péterné, Kaszanyitzky Andorné, Kémeri Lajosné, Puspöky Lajosné, Lusztig Dezsőné, Brill Illesné, Lusztig Károlyné, Baranyi Györgyné, Fritsch Károlyné, Janosi Józsefné, Goldstein Markusné, özv. Tóth Gyuláné, Györfly Adarne, Kálnai Józsefné, Tolnai Istvánné, Zádor Lajosné, Lám Sándorné.

Kisasszonyok :

Bosznay Gabi, Bosznay Hus, Sass Mariska (H. Pályi), Tóth Zsuzsika, Kallai Rozsika, Rozari Szilárdka, Szabó Margit, Möricz Erzsike, Bonis Anna, Janosi Gizike, Erzsike, Sikk Hermina, Törő Karolin, Kálmán Erzsike, Csáthy Irma, Kiss Honka, Varga Stefánia, Nagy Bertuska, Szathmari Honka, Kémeri Emma, Puspöky Emma és Mariett, Petrovits Rozsika, Baranyi Mariska, Maternyi Gizella, Györi Judiska, Czeglédi Terike, Goldstein Jolanka, Aiber nővérek, Káli Juliska, Tolnai Etelka, Zádor Vilma.

Az iparos kör bálja.

A farsang vége fele közeledik, miért is sietnek Karneval hercegnék hódolni azok, kik oly örömmel udvozoltak a hercege uradomra jutását. Tegnap az iparos kör tartotta meg évenként rendezni szokott táncmulatságát. A „Bika” remek dísztermet szebbnél-szebb hölgyek élénkítették, kik valamennyien nagy kedvvel rakták a táncokat. A bál fényes sikerét bizonyítja az, hogy az első négyest 240 pár táncolta. A zenét Magyariek jeles zenekara szolgáltatta, a tánczterem igen esinos volt.

A jelenvolt hölgyek névsora :

Asszonyok :

Özv. Kovács Istvánné, Mangol Jánosné, Sövényi Istvánné, Szuhár Gyuláné, Hoyáth Józsefné, Spál Károlyné, Szücs Józsefné, Szöllösi Dánielné, Czerék Sándorné, Fülöp Mihályné, Kálmánchelyi Lajosné, Szaló Józsefné, Kaszas Dánielné, Pálfi Lajosné, Kiss Mihályné, Nagy Sándor, Elzenberger Jakabné, Kriszta Péterné, Özv. Kaliczky Józsefné, Szabó Andrásné, Prack Hugóné, Ökrös Mihályné, Kövesdy Józsefné, Dinyes Gyuláné, Kereszturi Istvánné, Nyilas Jánosné, Liptai Józsefné, Varjasy Gyuláné, Kovács Beláné, Dávid Istvánné, Bagdi Károlyné, Molnár Józsefné, Tóth Lajosné, Szücs Imréné, Nagy Lajosné, Szentiványi J.-né, Pethő Györgyné, Tóth Mihályné, Bazsek Lajosné, Molnár Józsefné, Kardos Józsefné, Forgács Istvánné Özv. Nagy Ferenczné, Miszti Lajosné, Bisothka Gáborné, Sáfán Imréné, Pócsi Imréné, Mészáros Györgyné, Geröcz Józsefné, Kiss Miklósné, Rossi Lajosné, Kovács Györgyné, Bróck Möricezné, Kovács Imréné, Madarász Lajosné, Özv. Erdős La-

josné, Szücs Mihályné, Varjas Pálné, Özv. Cseresznyés Mihályné, Varga Lajosné Barta Mihályné, Pigler Lajosné, Fisser Nándorné, Dézsi Sándorné, Kovács Imréné, Ungvári Jánosné, Nemes Andrásné, Szabó Péterné, Örmös Mihályné, Katona Józsefné, Maravecz Istvánné, Balla Odónné, Tör Gyuláné, Hegedűs Józsefné, Kovács Lajosné, Rózsa Albertné, Kocsis Imréné, Müller Béláné, Lakatos Ferenczné, Friderics Gusztávné, Nagy Józsefné, Szele Lajosné, Nagy Ferenczné, Özv. Molnár Elekné, Molnár Ambrusné, Fridvalszki Rezsőné, Losonezi Jánosné Borsy Lajosné, Tóbi Györgyné, Dörre Ferenczné, Náday Rezsőné, Riesz Lipótné, Vámos Károlyné, Zellinger Edéné, Urbanovics Miksáné, Jori Antalné, Evva Péterné, Riesz Henrikné, Ungváry Mihályné, Szedlák Józsefné, Tinnar Istvánné (Szolnok), Balla Mihályné, Fröhlich Venczelné.

Leányok :

Nagy Rozsika és Margitka, Szakács Elza, Kovács Erzsike, Kovács Zsuzsika, Sövényi Margit, Szuhán Róza, Horváth Juliska, Spál Margit, Spál Irma, Szöllösi Erzsike és Mariska, Czerék nővérek 3, Fülöp Juliska, Fülöp Mariska, Kálmánchelyi nővérek Szabó Esztike, Kaszas Esztike, Pálfi Rozsika, Kiss Esztike, Nagy Mariska, Eizenberger nővérek, Brista Erzsébet, Oláh Jula, Szabó Juliska, Bozöky Zsuzsika, Benkő Irénke, Kövesdy Esztike, Nyilas Juliska, Liptay Juliska, Liptay Mariska, Kovács Mariska, Dávid Zsuzsika, Szabó Esztike, Bagdi Piroska Molnár Juliska, Szentiványi Erzsike, Eklé Eszti, Pető Esztike, Tóth Juliska, Pethő Mariska, Molnár Mariska, Molnár Rozsika, Nagy Esztike, Miszti Juliska, Nagy Honka, Nánási Zsuzsika, Sáfán Mariska, Pócsi Mariska, Banyai Esztike, Mészáros Eszter, Kiss Esztike, Kovács Teréz, Konecz Juliska, Brück Berta, Nagy Róza, Kovács Esztike, Madarász Rozsika, Kovács Erzsike, Erdős Mariska, Mateja Anna, Nagy Emma, Nagy Margit, Szücs Juliska, Varjas Emília, Cseresznyés Mariska, Szele Juliska, Pethő nővérek, Bogdán Rozsika, Fischer Mariska, Dézsi Rozsika, Kovács Zsuzsika, Ungvári Erzsébet, Örmös Esztike, Molnár Mariska, Fridvalszky Gizella, Kerner Mimike (Egerből), Martiny Katinka, Véber Szidike, Tóbi Honka, Mézes Mariska, Szabó Anuska, Szele Vilma, Fröhlich Mariska.

Kefegyári munkások bálja.

A Stern-féle kefegyári munkásai szombat este sikerült táncestélyt rendeztek a „Margit” fürdő dísztermében.

A sikerült mulatságon — melynek a reggeli órák vetettek véget — jelen voltak :

Asszonyok :

Serfőző Ferenczné, Kovács Józsefné, özv. Csáki Imréné, Szekeres Györgyné, Bajdó Sándorné, Szendrei Istvánné, Mayerne, Lukács Pálné, Kiss Andrásné, Tábl Balintné, Szunyogh Istvánné, Bodnár Istvánné, Kancza Istvánné, Halász Mihályné, Zima Lajosné, Szücs Imréné, Kozma Imréné, Kovács Jánosné, Farkas Vilmosné, Kaszás Istvánné, özv. Tóth Józsefné Szücs Sámuelné.

Leányok :

Balog nővérek, Polgári Juliska, Kovács Juliska, Király Juliska, Kancza Juliska, Bekési nővérek, Kecskeméti Mariska, Nemes Róza, Takács nővérek, Serfőző Erzsike, Farkas Juliska és Sárika, Jobbágy Mariska, Geder Mariska, Csáki Erzsike, Vig Róza, Lovasi Juliska és Regina, Szekeres Juliska, Szabó Esztike, Nagy Zsuzsika, Baresai Erzsike, Szabó Juliska, Kozma Juliska, Tóth Sárika, Tóth Mariska, Tóth Zsuzsanna, Pál Esztike, Szathmari Rózacska, Szabó Esztike,

Gombácsi Esztike és Róza, Harsányi Mariska, Szendrei Juliska, Erdei Juliska, Szöllösi Esztike, Nagy Mariska, Szabó Zsuzsika, Bozsai Juliska, Baja Zsuzsika, Burai Juliska, Nagy nővérek, Tóth Esztike, Tóth Erzsike, Cseresznyés Juliska, Bot Juliska, Halász Mariska, Papp Teréz, Kozma Juliska, Szedlár Anna, Nagy Piroska, Nagy Irma, Császár Juliska.

A szépség átka.

febr. 11.

Becker Margit 17 éves feltűnő szép leány Parácson nyugodtan lakott együtt atyjával, Becker Mihály ottani földműveléssel mult hó közepe tájáig.

Egy szép napon megunta a csendes életmódot, megszökött családjától Verseczre, a hol csakhamar mint benne nyert alkalmazást. A leány feltűnő szépsége azonban szemet szurt egy ottani mulatóhely tulajdonosnőjének, a kinek sikerült is a szobaleányt háló-jába kerítenie.

De ott sem maradt sokáig, mert egy előkelő állású ur megszerette, a kivel a napokban ismeretlen helyre megszökött.

Családja most körözteti.

Meggyilkolt család.

febr. 10.

Véres gyilkosságot jelent németi tudósítónk. A község egyik derek polgára és ennek családja rablógyilkosságnak esett áldozatul.

Bogner Mihály bérlő a községi nagy korezmában lakott, ahol sok átutazó fordult meg.

A hét elején három ismeretlen vidéki ember szállt meg a korezmában. Bogner korezmáros a három idegent az istállóba küldte éjszakára, amit az utazók el is fogadtak.

Bogner Mihály este 11 óra tájban, a mikor a többi vendég is elment, bezárta az üzletet és családjával együtt nyugodni tért.

Másnap hajnalban a falubelieknek feltűnt, hogy a korezmaajtó zárva van és daczára a dörömbölésnek, nem nyitották föl. A községi kondás reggel benyitott az istállóba és ott Velbás Illés kocsist megkötözve találta a jászol alatt. A kondás föloldotta a kocsist és együtt bementek Bogner lakására ahol a korezmáros, feleségét és két gyermekét nagy vértócsában halva találták.

A esendőség megindította a nyomozást és rövid kutatás után sikerült a gyilkosokat Máté Imre, Ravasz Ferencz, és Mányi András gyálai lakosok személyében elfogni.

A gyilkosok csak akkor ismerték be szörnyű tettüket, a mikor a Bognerék ékszerének egyrészét Máté Imre lakásán megtalálták.

A korezmárosnak a napokban kellett 500 forint házbért fizetnie. Ez a pénz a

szekrényben volt, de a rablók magukkal vitték ezt is. A gyilkosokat bekísérték a törvényszékhez. A négy halottat pedig tegnap temették el óriási részvét mellett.

A ki fél a katonaságtól.

Febr. 11.

Egy egészséges oláh legény, a kit bevettek katonának, berukkolás után elkezdett betegeskedni. Pintye Gligor — vagy minek hívták? — még egy napot sem szolgálhatott, kórházba került. Meg volt dagadva az alsó lábszára majd később gennyedni kezdett több hejt. Vizsgálták, nézegették a doktorok, mi lehet? Nem tudtak rájönni. A láb mindig duzzadt volt és gennyedt tovább. Hát hiszen ez nem volna különös, sok ilyen betegségre van példa. De ez a betegség különös volt, eltérő minden eddig észlelt betegségtől. Végre mikor már egy ideig eredmény nélkül gyógyították, egyik dokornak eszébe jutott, hogy jó volna Röntgen sugárral átvilágítani, hátha rájönnek a betegség okára. Meg is tették. Röntgen-gép elé állították az oláh legényt és csodák csodája! — 10-12 drótszeg volt az alsó lábszár csontban, szépen, sorjában. Mi lehet? Álmeledtek az orvosok. Mert drótszeggel, nyilván nem születnek az emberek. Az oláh legény pedig maga is adta, hogy bámul. Hogy kerülhetett oda 12 drótszeg, ha maga sem tud róla? Végre vállatára fogtak és bevallotta, hogy maga verte bele a 12 drótszveget, mert félt a katonaságtól. Így akarta magát kiszuperálni. Persze, kivették a szveget, meggyógyult s nekikára vígan viseli a k. und. k. bakancsot.

CSARNOK.

Mátyás, a hős.

Írta: Mikszáth Kálmán. (2.)
(Folytatás.)

Lett nagy megrökönyödés, suttogás, találgatás, kinek kellene sorompóba állni. Ennek-annak. Egyébről se beszéltek, csak a legyőzhetetlen cseh vitézről. Igazán kellemtelen egy dolog, most, a mikor annyi komoly tanácskoznivaló van.

Milyen szégyen lenne ha senki sem állna ki. De hát még az, ha azokat, akik kiállnának, legyűrné? Legokosabb volna, ha be se eresztenék.

Langerhorst Gáspár, Mainz polgármestere, erős szímatu ember volt, aki mindig el tudta találni, hogy mit akarnak a nagy urak, lón hát, hogy egy napon lovas jelent meg a város kapujánál, az ott czirkáló alabárdos őrségnél.

— A polgármester nevében! — mondta és mutatta a polgármester gyűrűjét. — Langerhorst Gáspár polgármester azt rendeli néktek, hogy ha egy Holubár nevű cseh vitez szolgájával, vagy anélkül közelnének a város kapujához, zárjátok be előle a kaput, hadd menjen Isten hírével másfele!

Az örök hadnagya meghajolt:

— A parancs szerint járunk el.

Alighogy visszavágtatott a lovas, egy landsknecht jött az őrséghez lihegve:

— A császár nevében! — mondta s mutatta a császár gyűrűjét. Ő felsége rendeli néktek, ha egy Holubár nevű cseh vitez érkezik ereszetek be a kapun és kíséritek nyomban a palotájába.

A kapuörök hadnagya meghajolt:

— A parancs teljesítve lesz.

Az örök összenéztek s mondták:

— Ugy, de melyik a parancs a kettő közül, mert az egyik rontja a másikat.

— Nohát a császár parancsát teljesítjük mert az nagyobb ur.

— Igaz, de mi a polgármester szolgálai vagyunk.

— Igaz, de a polgármester is szolgálja a császárnak.

Igy aztán a császár parancsán jártak el; az érkező Holubár előtt leeresztették a dardáikat és tagra nyitották a kapuszárnyakat, majd kürtök harsogása közt kísérték a császárpalotájába.

A lever-re összegyűlt urak kíváncsian tolongtak az ablakhoz, tűnődve, találgatva: miért rontotta meg ő felsége Langerhorst intézkedését?

Hm, bizonyosan nem hiába. Ugy ismerték a császárt, aki a fűzfából is aranyat tud kihuzni. Minden apró dolgot, vagy nagy dolgot aszerint hánytorgat meg elméjében, hogy mit hoz a konyhára. Ez pénzt, az renomé, ami mindegy. Mert a renoméből megint csak pénzt lehet csinálni. Azt meg ő nagyon értette. Mihelyt jelentették neki a Holubár megérkezését, a legbelső szobájába vonult, hova a kamarások füle el nem hat; ott fogadta az idegen lovagot.

— Hallottuk híradet Holubár! Légy szívesen fogadva udvarunkban, ha nekünk akarsz szolgálni.

Holubár meghajlott térdben

— Nincs edesebb álom annál!

— Roppant erődöt, ügyességedet méltányoljuk. S ha mérközni akarsz lovagjainkkal, ennek sem álljuk útját. Sőt különös megbecsüléséért a fiam, Miksa herceg száll ki veled vitézi bajra.

Holubár arca kipirult a nagy tiszteségtől, hogy egy császári herceggel mérheti össze a lándzsáját.

— Köszönöm a nagy kegyet, rebegte elfogódottan.

— De — folytatta a császár egy hang árnyalattal még nyájasabban — kiméled kell a herceget, hiszen értesz...

— Mindenesetre fölség, vigyázni fogok hogy jelentékenyen meg ne sérüljön és hogy esés közben is...

— Mit esés közben! — kiállt fel a császár ingerülten. — Hát megbolondultál Holubár. No, mit bámulsz úgy? Hát még most sem érted, hogy a hercegnek kell győztesnek maradnia, még pedig úgy, hogy a főz lemhez könnyen jutottnak ne lásszassék.

— Szóval, hogy én törjem be a bordáimat — mondá a cseh lovas csalódástól keserű hangon. De hátha mégis megfordítva történnék?

— Eleteddel lakolnál, Holubár.

— Folyt. köv. —

Leány-álmok.

Szépnek, szerencsésnek lenni és különösen virágzó egészséggel birni, mely az arezra a rózsza bársonylehetet és az ajkakra a piros cseresznyesint varázsolja, ez lehet a fiatal leány álma. És ez tényleg a legmegengedhetőbb hiúság, a mit csak előmozdíthatunk. A szépség ugyancsak szükséges része az egészségnek, a mely nélkül az arezkifejezés kecselen és a szem sugárzó fényessége kialszik. Ezért szükséges a drága egészséget megőrizni, vagy azt ismét helyreállítani, hogy ha meg van támadva. De hogyan kell azt elkezdni? A tiszta és az erekben erőteljes keringő vér oly erőt kölcsönöz a szervezetnek, hogy fáradság nél-

kül taposhatjuk az élet rögös utait. Gyenge és sápkóros fiatal leányok, olvassák Fleury Julia k. a. levelét Ober-Arth Kosthauserből, Canton Schvyz és merítsenek maguknak példát belőle.

Fleury Julia kisasszony egy fénykép után.

„Élénk elégtételemmel, írja, közölhetem önnek a csodálatos hatást, a melyet a Pink-labdaesok egészségemre gyakoroltak. Három évig szenvedtem súlyos vérszegénységben, három évig rettenetes fájdalmakat éreztem egész testemben. A gyomor sem maradt ettől ment és csak nagyon nehezen tudta a melyeket különben is rosszul emésztett meg. A gyógyulás minden reményét feladtam már a midőn az újságokban ezikkel olvastam a Pink-labdaesokról, a melyek különösen vérszegénységénél nagyon hatásosaknak jeleztek. Én használtam őket és ma nagyon boldog vagyok miattuk, mert fájdalom teljesen megszűntek, étvágyammal egyidejűleg erőm is visszatért és ezen gyógy móddal új egészséget szereztem magamnak, úgy, hogy gyógyulásom tökéletesebb már nem is lehetett volna.“

A Pink-labdaesok felújítják a vért, tisztítják azt és az idegek egyidejű erősítésével azoknak, akik azt használják, ismét erőteljes egészséget adnak. Kitünően hatnak sápkór, neurasthenia, rheuma, valamint a férfi és nő gyengeségénél. Gyermekeknél elűzik az angolkört és szt. Vitus tánczot. Nagyon hasznosak továbbá az évszaki változások néha oly káros befolyásának megelőzésére. Kaphatók minden gyógyszerárban, valamint Ausztria-magyarországi főraktárában Török József gyógyszerárban Budapest Király-utca 1 sz. dobozoként 1 frt 75. krért, vagy 6 doboz 9 frtért.

688

1901

Árverési hirdetés.

A szt.anna-utcai 53 sz. háznál levő lakosztályok az 1901. év május 1-től bérbé adatnak. E végből az árverés ez évi márczius 1-ső napján d. e. 9 órakor fog a városháza nagytermében megtartani.

Miről a bérbé venni szándékozik azzal értesítetnek, hogy a bérleti, illetve árverési feltételek a számvevőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetik s hogy bánatpénzül a kiáltási árnak 10 %-a készpénzben az árverelő bizottság elnöke kezéhez előzőleg leteendő.

Debreczen, 1901. febr. 4-én.

A városi tanács.

Női kalap készítésben

ügyes kézi leányok, kik az eladásban is némi jártassággal bírnak, elfogadtatnak **Rózsa Lajos** nődivat termében.

111 v. k. sz.
1900.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 150/8—1900. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Muhorony Béla és Kazi Pál részére Werner Gábor és neje újvárosi lakosoktól 230 kor. 70 fillér tőke, ennek az esedékesség napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 134 korona 98 fillér perköltség erejéig 1900. évi szept. hó 6-án bíróilag felülfoglalt és 1490 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1901. évi febr. hó 23-án d. e. 9 orakor kezdetét veendő és B.-Ujvároson 1601. sz. háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzletés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1900. évi febr. hó 2-án.

Bódogh Zs.
bir. kiküldött.

Eddig felülmulhatatlan !

Maager Vilmos-féle
valódi tisztított

DORSCH májolaj

törvényileg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor.

MAAGER VILMOSTÓL
BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és **könnyű emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet, különösen mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában az vér tisztítását** el akarja érni. — **Kapható a osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszer-tárai an és gyógyszeráru kereskedésében.**

Főraktár és főárusítás az osztr. magyar monarchia részére :

Maager Vilmos Bécs,
III/3, Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös s fekete n. omás sárgapapíron) van elzárva.

Téli kabát prémmel
8 frttól.

Flanell és selyem
blousok.

Női és leány
félpaletok.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frttól.

Gyermekek köpenyek
3 frttól.

Szőrmegallérok, muf-
fok és nyakcollik.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.